

U SPOMEN / IN MEMORY

JOSIP ČRNKO
(1943. – 2023.)

Received – Primljeno: 2023-06-06

Accepted – Prihvaćeno: 2023-08-10

Review – Prikaz

Napustio nas je još jedan velikan hrvatske metalurgije Prof. dr. sc. Josip Črnko, redoviti profesor u mirovini Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Kao istaknuti sudionik i izravni izvođač u svim metalurškim djelatnostima, ističe se skrb i zalaganje za obstojnost hrvatske metalurgije koji se urušila i gotovo nestala poslije 1990. god. Za navesti je i članak „Kakva će biti sudbina Valjaonice cijevi Sisak“, Hrvatsko slovo, 25. studenog 2005., citat: „Poslije odustajanja vlasnika Mechel-Željezara Sisak i gašenje proizvodnje, nestala je Valjaonica traka i gredica. Da, nestala, isparila, nikad je nije ni bilo. Svi šute: vodstvo, radnici, sindikalisti, Županija, Vlada. Nema više valjaoničke pruge (bluminge), nema više potisnih peći, nema više ...“.

Kao mom studentu 3. generacije Metalurškog fakulteta, kasnije kolegi, suradniku na Fakultetu utjecajnom u aktivnostima Hrvatskog metalurškog društva, daje se kratki osvrt na život i postignuća Josipa Črnka (dio iz „50 godina studija metalurgije“, Sisak 2010., str. 157).

Rođen je 1. siječnja 1943. u Podbrđu, općina Popovača. Završio je 1962. Tehničku školu u Zagrebu. Diplomirao je 1967. na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu, studirajući na Metalurškom odjelu u Sisku. Magisterij iz kemije i tehnologije silikata stekao je 1973. na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu. Doktorirao je 1978. iz područja metalurgije na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu. Radio je u ljevaonici i tvornici armatura Varaždin (1967.-1970.) na poslovima inženjera u metalografskom laboratoriju i usvajanju proizvodnje nodularnog lijeva. Od 1970. radi na Metalurškom odjelu u Sisku kao asistent, a od 1974. kao docent. Izabran je za izvanrednog profesora (1979.), redovitog profesora (1985.) i redovitog profesora u trajnom zvanju (1996.) na Metalurškom fakultetu.

Područje znanstvenoga i stručnog interesa su: separacija metala iz sekundarnih sirovina, matematičko modeliranje metalurških procesa, metalurška toplotehnika, metalurške peći itd. Bio koordinator znanstvenog projekta, nositelj zadataka i stručnih elaborata. Na studiju metalurgije izvodio je nastavu iz više predmeta. Predavao je i na Rudarsko-metalurškom fakultetu Univerziteta u Prištini. Na metalurškim studijima u Sisku bio je mentor pri izradi 12 diplomskih radova, 2 magistarska rada i 4 doktorske disertacije. Objavio je oko 125 znanstvenih, preglednih i stručnih radova u časopisima i zbornicima te

brojne osvrte i prikaze. Bio je suradnik u izradi priloga za Hrvatsku opću enciklopediju (knjiga 7, 2006.), Tehnički leksikon (2007.) i Hrvatski biografski leksikon (knjiga 8, 2010.) u izdanju Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“. Bio je voditelj poslijediplomskog studija metalurgije. Obnašao je dužnost predstojnika Zavoda u više navrata, prodekana za znanstvenoistraživački rad (1990. – do lipnja 1991.), prodekana za nastavu (1997.-2001.) i dekana Metalurškog fakulteta (2001.-2005.). Bio član Stručnog povje-

renstva za dodjelu državnih nagrada za područje tehničkih znanosti Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2001.-2004.) te član Matičnog povjerenstva (u području tehničkih znanosti) za područje kemijskog inženjerstva, naftnoga i geološkog inženjerstva, metalurgije, tekstilne tehnologije i grafičke tehnologije (1999.-2005.), član Vijeća tehničkog područja Sveučilišta u Zagrebu (2005.-2009.) itd. Bio koautor monografije (2000.) i autor četiriju internih skripta i interne znanstvene građe bio izabran 2002. za redovitog člana Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, bio član međunarodnih i domaćih znanstvenika i stručnih udruženja. Za svoj rad dobio više medalja te više zahvalnica i pismenih priznanja.

Istaknute su i njegove aktivnosti u Hrvatskom metalurškom društvu. Bio je prvo član Društva inženjera tehničara Željezare Sisak od 1971., a od 1978. član Društva metalurških, rudarskih i geoloških inženjera i tehničara Sisak, a od 1992. nakon utemeljenja na državnoj razini i Hrvatskog metalurškog društva do 1998. Bio je član Uredničkog odbora časopisa Metalurgija 1979.-1984., član Izdavačkog savjeta Metalurgija 1991.-1993. te od navedenih 125 znanstvenih, preglednih i stručnih radova cca jednu trećinu objavio (39) u časopisu Metalurgija. Prvi Metalurgija 13 (1974.) 1,29-32, a posljednji Metalurgija 49 (2010) 2,132.

Prof. Josipa Črnka pamtiti ćemo po svekolikom prinosu Hrvatskoj metalurgiji, znanstvenika, stručnjaka, profesora, kolege, uvijek dobronamjernog i susretljivog, ljubavi prema Hrvatskom identitetu.

Jednako tako pamtiti će se dugo njegova ljubav prema svojoj obitelji, supruzi Almi i kćerki Dunji, npr. koju je godinama (osobno znam) vozio iz Sisak Caprag u Sisak na satove klavira, čekao i vraćao doma.

Laka mu Hrvatska zemlja koju je uvijek volio i hvala mu.